

ইমোসনেল ইণ্টেল্লিজেন্স

সোইবমচা ইন্দ্ৰকুমাৰ

ইমোসান হায়বসিগী চপ চাবা ৱাইহে অমগী ৱাহহ্ৰোক, এগী পিৰুৱা কোকসিদদি থিবা ফংদে। ‘অকনবা পুৰ্ৱিংগী ইছল’ হায়সিৱা? নংত্ৰগা, ইচম চম্মা ‘পুৰ্ৱিংগী ইছল’ খক্তং হায়সিৱা? মতম চৃপ্পদা মীওইবনা নুংতিগী তোঙান তোঙানবা ‘পুৰ্ৱিংগী ইছল’ কয়গা হকথেংনৈ। অৱাৰা, নুংঙাইবা, হৱাওৰা, অশাউৰা, অকিৰা, নুংশিৰা, নুংওনৰা... পোকপদগী শিৰা ফাওৰা, মী ওইনা পোকুৱৰা ঐথেয়না অসিগুন্তা পুৰ্ৱিংগী ইছল কয়া অসিদগী কৈদৌনুংদসু নাহ্ৰোকপা ওম্মৰোইদবনি। মসি খঙনা কনাগুন্তা অমনা মাগী ‘পুৰ্ৱিংগী ইছল’ বু লাকশিন্দুনা থম্বা ওম্মৰা অমদি মসিগী অফ-ফন্ত খম্বৰা ওম্মৰা, মহাক অদো মতম চৃপ্পদা ৱাখল লৈতানা, অচুম চুমদা মশক খঙনা খম্বৰা ওমগনি, পুৰ্ৱিং ঙ্গংগনি, মশাগী অনীংৰা-অপাম্বা অতোপ্পদা ময়েক শেংনা খঙহনৰা ওমগনি, অতোপ্পগী পুৰ্ৱিং-ইছলসু নীংথিনা খঙৰা ওমগনি, মীওপ্পদা থাজৰা পীৰা ওমগনি অমদি খঙইহৌদনা লাকপা খুদোংথীৰা কয়া মায়েক্লৰা ওমগনি অদুগা, লাকশিনৰা ওমহৌদদুনা ইছলদুনা হুম্তৰা, শোয়ৰোয় মহাক নাইতোম তৱক্ৰনি, চমম্মৱক্ৰনি, মশানা মশাবু থাজৰা ৱাংলক্ৰনি, অতোপ্পবুসু থাজৰোই।

পুৰ্ৱিং-ৱাখল-হকচাং অহম্মাক খল কায়হন্দনা, ফনা থম্মৰা, খুৱাইসিদা লৈমিমাৱিৰা পুম্মমক্কা অফৰা মৰী থম্মৰা, ঐথেয়া পুম্মমক্কা ইশাগী ‘ইমোসান’বু নিংথিনা মশক খঙৰা অমদি কৱম্মা লাকশিনগদগে হায়বদু খঙদোককিমৰাৰ, তঙাইফদৰা অমনি।

ইমা-পুৰুংদগী হেক তাইবঙ মঙফাওনৱকঙৈদগী তাইবঙ শকখঙনদ্রিঙৈ ফাওৰা চেকশিম্মা ঙাকপী শেনবীৱিৰা খুং অদুগী খুংথাংদা পুসিগী অহানৰা মৰী শেম্পকই, ইশা খঙজদনা পুৰ্ৱিংগী ইছল ফোঙদোকপা হৌৱকই ‘হংঙা হংঙা’ কণ্ডুনা। অসুন্না পুসিসিনা পিখম্মৱিক্কাওৰা লেণ্ডুনা ফোঙদোক্লিৰা ‘পুৰ্ৱিংগী ইছল’ অদুনা উংলিৰদি এগী পুসিগা অতোপ্পা কনাগা লৈনৰা মৰী অদুনি। ইশাগী ইছল অদু খঙদনা অতোপ্পনা এগী ইফমদা উংলকপা ইছল অদু শকখঙৰা ওইথোক্তে অমদি কনামত্তগা অফৰা মৰী থম্সু ওইথোক্তে।

ইশাগী পুৰ্ৱিং ইছল খঙনৰা ইশাদা কৰি কানৰা পীবগে?

১) ইশাবু শকখঙৰা ওমহজিং - এগী অপাম্বা কৰিনো? পামদবনা কৰিনো? পুসিসিদা এনা মথৌ তাৱিবসি কৰিনো?

২) অতোপ্পা মীওইশিংবু নীংথিনা শকখঙৰা অমদি কনাবু ইছ্ৰোক্লগা কনাগা লোয়নগদগে হায়বদু লেপথোকচৰা ওমহজি।

৩) মীওপ্পদা মা হায়বদা মচা খায়না অমদি ময়েক শেংনা ঙাঙৰা ওমহজি।

৪) ৱাৰেপ অমা লৌবদা চুম্মা লৌৰা ওমহজি।

৫) পুৰ্ৱিং-ৱাখলদা পীৱকপা ইথিলনা, কৱিগুন্তা অমা ফংনৰা তানবদা অচেৎপা ফিৰেপ লৌগজি।

৬) মশাগী মথৌ মায় পাক্কা পাঙথোকপদা নত্তনা অতোপ্পা কনাদসু ইথিল পীৰা ওমগজি।

৭) লোয়নক্ৰৰা, তিৱাক্ৰৰা খুদিংমক্কা অফৰা, অচেৎপা, তুং কোয়ৰা অমদি কানৰা মৰী থম্বা ওমহজি।

ঐথেয়না তত্তনা কাউথোকপা অচুম্মা ৱাফম অমদি - ঐথেয়না ৱাইহৌ মিতেংনা ফোঙদোক্লিৰা ৱাফম অসিদি ফোঙদোক্লিৰা চাং অদুগী চাদা মঙাখভনি, চাদা মৱিফুতৱামঙাদি মীংয়েংদা-নায়েংদা, পীশুমদা-চিনৰান্দা, খুংশাদা, ওক লৈথোক-লৈশিন্দা অমদি হকচাং কয়াংথিংনা লেঙ ওৎপগী মওন্দা ফোঙদোকই হায়বসিনি। অচুম্মা ৱাৰেপ অমা লৌৱমদাইনা মৱু ওইৱবসি ‘এনা কৰি খম্মিবগে’ হায়বদু নভে, ‘এগী পুৰ্ৱিংহা কৱি ফাওৱিবগে’ হায়বদুনি। ৱাইহৈদি কৱিগুন্তদা লানখিবসু য়াই, হায়ফম থোকপা ৱাইহেনা হায়হৌদৰা, হায়ৰোইদৰা ৱানা হায়দোকখিৰা। অদুবু এগী মীং, মায়থোঙ অমদি খোহ্ৰোক্কা পীখিৰা পাউজেল অদুদি কৈদৌনুংদসু লাল্লোই।

ৱাফম অম’নীদং নৈনদুনা য়েংসি, ঐথেয়না তোয়না থেংনৰা।

‘এনা হায়দোকখিৰা ৱা, তৌক্ৰৰা থবকসে হেজ্জা নীংওম্মক্তে, কৱিনুংগৌনা’

‘থবকসে তৌদি য়াম তৌনীংই, অদুবু ওইৰোই খম্মবদা পুমতন তভ্ৰে, কৱিমত্তা তৌনীংত্ৰে।’

‘এনা নুংশিজক্ৰৰা পামজক্ৰৰা মহাক্ৰদি, এবু কৱিমত্তা খনবীৰমদে।’

মণিপুৰনা ইন্দিয়াদা তিল্লৰা মতুংদা ওইৱক্লিৰা ফীভম - ৯৮

উসম ধনঞ্জয়

সেপ্টেম্বৰ ১১, ২০০৯ : ওসি গুৱাহাটী হায় কোৰ্ট ইফ্মাল বেঞ্চনা সিটি পুলিসত তেঙানৰা এফ আই আৰ অমা ৱবিনাগী মপুৰোইবনা থাৱকপা ৱাকৎ অদুগী মতুংইমা ৱেজি ষ্টৱ তৌনৰা হায়ত্ৰে। ৱবিনা জুলাই ২৩গী নোংম কাপুবগী থৌদোক অমদা লৈখদবনি।

কোৰ্টকী হুকুম অসি ৱবিনাগী মনেমবোন্ধা থাৱকপা দৰখাষ্ট অমা তাৱৰা মতুংদনি। ৱবিনাগী মনেমবোন্ধা মাগী মচানুপা চীংলেনন্নানা মাগী নুপী হাংথিৰা অদুগা মৰী লৈননা থাৰা কেস অদু পুলিসনা ৱেজিষ্টৱ তৌবীযু যাদবদগীনি হায়।

ওসি তাথিৰা কোৰ্টকী হুকুম অদুনা ৱেসপোণ্দেণ্ট অমা ওইৱিৰা ও সী ইফ্মাল সিটি পুলিসনা ৱবিনাগী মপুৰোইবনা জুলাই ২৪দা থাৱকপা কেস অদুগা মৰী লৈননা ৱেজিষ্টৱ তৌনৰা অমসুং থিভিন-হ্মজিন তৌনৰা য়াথং পীখি।

কোৰ্টনা অসিমসু য়াথং পীখি মদুদি লৈঙাক্কী অতোপ্পা ৱেসপোণ্দেণ্ট ওইৱিৰা দিৱেষ্টৱ জেনৱয়েল ওফ পুলিস, ইফ্মাল ৱেষ্টকী সুপৱিৰ্টেণ্দেণ্ট ওফ পুলিসনা ও সী সিটি পুলিস ষ্টেসন্না কোৰ্টকী য়াথং মতুংইমা খুন্দকা এফ আই আৰ অমা ৱেজিষ্টৱ তৌনৰা শোয়দনমক্কী হোংনকদবনি।

ৱবিনাগী মপুৰোইবনা মাগী নুপীবু জুলাই ২৩দা ঝাইৱম্বদ বজাৱদা নোংমৈ কাপুবদা লৈখিদৰা অদুগা মৰী লৈননা গুৱাহাটী হায় কোৰ্ট ইফ্মাল বেঞ্চকী জষ্টিশ অশোক পোৎশংবমগী কোৰ্টতা সেপ্টেম্বৱ ৭তা ফুল হিয়াৱিং চখৱকখিবনি। মদুদী ৱলিং অদু ওসি থোকখিবনি।

অমৰোমদা, লৈঙাক্কী উকিল সেনিয়ৱ এদভোকৈট টি ঐচ ইবোহল অমসুং দি জি পিগী উকিল এন কুমাৱজিংনা সুপ্ৰিম কোৰ্টকী অমসুং হায় কোৰ্টকী ৱলিংশিং পন্দুনা য়েংথি মদুদি সিটি পুলিস ষ্টেসন্না হান্না কেস অমা ৱেজিষ্টৱ তৌত্ৰে হায়ৱিৰা থৌদোকসিগা মৰী লৈননা অমসুং চপ মানৰা থৌদোকসিগীদমক অতোপ্পা এফ আই আৰ মথৌ তাদে।

ৱবিনাগী মনেমবোক থোকচোম মেমগী উকিল খাইদেম মনিচনা লৈঙাক্কী অমসুং দি জি পিগী ওভাৰৱেৰেন অদুনা য়েংললনা সুপ্ৰিম কোৰ্ট অমসুং হায় কোৰ্টকী অতৈ ৱলিংশিং পুথোকখি অমসুং লৈখিদ্বৰী ৱবিনাগী মপুৰোইবা চীংলেনন্নানা থাৱকপা ৱাকৎ মতুংইমা এফ আই আৰ অমা ৱেজিষ্টৱ তৌগদবনি হায়থি।

সিটি পুলিসনা জুলাই ২৩গী নোংমৈ কাপুৰা থৌদোক্কা মৰী লৈননা হেৰোজিং হায়ৰা পুলিস কম্বান্দো পৰ্সনেল অমনা থাম্পৎলকপা ৱিপোৰ্ট মতুংইমা এফ আই আৰ অমা পানখিবনি। মদু আই পি সীগী সেক্সন ৩০২/৩২৬/৩০৭/৫৩৬ অমসুং অন লোফুল এষ্টিভিটি (প্ৰিভেলন্) য়ু এ (পি) এষ্টকী সেক্সন ১৭/২০গী মখাদা ৱেজিষ্টৱ তৌখিবনি।

কোৰ্টকী ৱলিংদা মসিমসু হায়থি মদুদি মতুং তাৰা থৌদোকশিং অমসুং পিকচৱগা কোৱা উৎথোৱকপশিং অসিনা পানখিৰা এফ আই আৰ নম্বৱ ৭৫ (৭)/২০০৯ অসি আৱানৰা পাউদা য়ুম্ফম ওইবনি।

ৱেসপোণ্দেণ্টশিংগী মৱক্তা দি জি পি নত্তনা অতৈদি এফিদেভিট পীখংলক্তে। মাগী এফিদেভিটতা ৱবিনা অসি জুলাই ২৩গী মণিপুৱ পুলিস কম্বান্দোশিংনা নোংমৈ কাপ্পদা শিৰা নভে হায়দুনা ওফিসল ভৰ্জন অমসু দি জি পিগী ষ্টেণ্ড অদুগী ৱাংমদা থিভিন হুমজিনৰা য়াহত্ৰে।

কোৰ্টনা মসি হায়হল্লে মদুদি কনা অমত্তা আইনগী মখক্তা লৈতে। অচুম্মা থিদোক্লৰা হোংনবদা অমসু ৱৱাল লৈৰখি খঙদোক্লৰা হোংনবদা কনামতনা ভিক্তিমগী মপুৰোইবনা থাম্পৎলকপা ৱাকৎপু এফ আই আৱানচিংৰা ৱেজিষ্টৱ তৌদনা থৈদোকপা য়াৱোই।

ৱবিনাগী মনেমবোক মেমগী ৱিট পিটসিন অদুদা কোৰ্টনা ষ্টেট লৈঙাক্কা ইন্দিপেণ্দেণ্ট ওইৰা বোদি সী বি আইগুন্তা অমদা থিজিন্নৰা হুকুম তৌবিনৰা অমসুং ভিক্তিমশিংদা মতিক চাৰা ফেব্ৰিপুৱন পীবীনবসু হায়জখি।

সেপ্টেম্বৰ ১১, ২০০৯ : ও ইবোবী চীফ মিনিষ্টৱ ওইৰা তোন্ধো হায়দুনা চংশিল্পকপা থামুক ফাজিল্কৰৰা খোঙজং অসিগা মৰী লৈননা মীয়ান্না তাইবঙ মপুদা থৌনিজবগী থৌৱম

ಹುಯಿನ್‌ಲಾಂಪೌ ಏದಿಟೋರಿಯಲ್

ಹುಯಿನ್‌ಲಾಂಪೌ, ಹುಯಿನ್‌ಲಾಂಪೌ ၄8, 80၄၉, ၁၈၆၆

၃8, ၇၁၂၁, 8၉၉၇၁၈ မ္ကော်ၤ

ಹೈಯೆನ್‌ಲಾನ್‌ಪಾউ

শাগোলশেন, দিসেম্বৰ ১২, ২০১৯, ইম্ফাল

8৩শুৰা চহী, ২৫8শুৰা মশীং

পান নাগা হোহো শেশ্বগী ৱাফম

নাগাগী ৱাৱোইশিনদা নাগা মশেল য়ানদবগী ৱাফম থোৱকপা

নাগাগী ৱাৱোইশিনদা পান নাগা হোহো শেশ্বগী ৱাফম য়াওৰা য়াৱোই হায়না নাগালেন্দ টাইব্‌স কাউঙ্গিল (এন টি সী)না ফোঙদোকত্ৰে। নাগা তাৰা লম পুম্মমক পুনশিনৰা নংত্ৰগদি হোহো শেশ্বগী ৱাফম য়াৰা ওম্মোই হায়না পল্লদুনা এন টি সীগী ৱাৱোল অমনা হায়থি মদুদি কৱিগুন্তা পান নাগা হোহো শেশ্বা তাৱবসু নাগালেন্দদা হেদ কাৰ্টৱস ওইহনৰা য়াৱোই। দিসেম্বৱ ৬তা এন টি সীগী দিমাপুৱদা পাঙথোকখিৰা জেনৱেলক কাউঙ্গিল মীটিংদা হীৱম অসিগা মৰী লৈননা ৱাৱেপ লৌৱে হায়ৱি। নাগালেন্দগী তোঙান-তোঙানৰা টাইব ১৪, ৱৰ্কিং কম্বিটি ওফ নাগা নেসনল পোলিটিকেল গ্ৰুপস (এন এন পি জি) অমসুং নাগালেন্দগী অতৈ ভোলন্টিৱি ওৰ্ণনাইজেনসশিংনা পান-নাগা হোহো শেশ্বগী ৱাফম য়ানিংদৰা ফোঙদোক্তুনা লাকখিবনি। নাকল-অমৰোমদা নেসনল সোসলিষ্ট কাউঙ্গিল ওফ নাগালিম-আইসাক মুইভা (এন এস সী এন-আই এম)নদি নাগা মীয়ামগী য়াইফনবগীদমক তঙাইফদনা পান নাগা হোহো শেশ্বা মথৌ তাই হায়ৰা ফিৰেপ লৌৱি। দিমাপুৱ মনাক্কী চুমকৈদিমদা হন্দজা পাঙথোকখিৰা নাগা পীপৰ্‌ল’স কমলটেটচিট মীটিংদা ৰা ঙাঙথিৰদা এন এস সী এন-আই এমগী জেনৱেল সেক্ট্ৰেটিৱি থুইঙালেং মুইভানা হায়থি, নাগা তাৰা মফম পুম্মমক পুনশিনগদবনি। অদুবু জিওগ্ৰাফিকেল লোকেসন্না মৱম ওইৱগা পুনশিনৰদা খুদোংচাৱোইদৰা মফম পুম্মমক পান-নাগা হোহোনা কোনশিনগদবনি। কুমজা ২০১৫গী ওগষ্ট ওদা খুংয়েক পীনখিৰা ফ্ৰেমৱৰ্ক এগ্ৰীমেণ্টকী মতাদ্দা মুইভানা হায়থি, নাগাগী ৱাৱোইশিনদা অপনৰা খোকহন্দনবগী পান্দমদা সেণ্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্ট অমসুং এন এস সী এন-আই এমনা মতম খৱা ফ্ৰেমৱৰ্ক এগ্ৰীমেণ্টতা য়াওৰা ৱাফম লোংশিন্নিৰা ফিৰেপ লৌখিবনি। য়াশিন্নৰা পুৱক্ৰৰা নাকল অনী ৱাৱী শানবদা নাকল অমনা চাদা ১০০ তোংজৰা হায়বদুদি ওইথোক্লেই হায়না পল্লদুনা মহাক্কা হায়থি, তোপ-তোপ্পা পুৱাৱী লৈজৰা নাগা মীয়ামগী তোপ-তোপ্পা মওন্দা ৱাৱোইশিন পুৱক্ৰদবনি হায়ৰা ৱাফম ইন্দিয়া গৱৰ্ণমেণ্টনা অয়াৰা পীৱে। এন এস সী এন-আই এমগী চেৱমেন আইসাক চিশি ম্বুগী হকচাং কা-হ্মো শোকচিল্লকপা মৱম্মা তহা-তহা ফ্ৰেমৱৰ্ক এগ্ৰীমেণ্ট খুংয়েক পীনখিবনি। মতমদুদা ন্যু দিল্লিগী হোম্পিটলদা লায়কমখিৰা চেৱমেননা এগ্ৰীমেণ্টতা খুংয়েক হেক পীবগা তাইবং মপুগী খুয়া তানখিবনি হায়নসু মুইভানা ফোঙদোকখি।

নাগালেন্দগী চীফ মিনিষ্টৱ ওইৱগা অমসুং হৌজিক্কা লোক সমাগী এম পি ওইৱিৰা নৈক্ষিু ৱিওনা এন এস সী এন-আই এমগী লুচিৰা মুইভা অমদি চিশি ম্বুনা নাগা মীয়ামগীদমক কথোকখিৰা পুম্মমক থাগৎপা ফোঙদোকখি। মুইভা অমদি ৱিওনা কোংগ্ৰেপসু ৱৱাল শীৱন্দনা হায়থি, মতম অমদা কোংগ্ৰেসনা খুৱৌ থাংথিৰা মৱম্মা হৌজিক ফাওৰা নাগাগী অৱোইৰা ৱাৱোইশিন পুৱকপা ওমদবনি। মণিপুৱ অমদি অকনাচল প্ৰদেশতা নাগাশিংগী ওণ্টোনেমস কাউঙ্গিল অমমম শেশ্বগী মতাদ্দা এন এস সী এন-আই এম অমদি ৱৰ্কিং কম্বিটি ওফ দ এন এম পি জিনসু অয়াৰা পীৱে। অথুৰা মতাদ্দা পিছ এফোৰ্‌ অমা খুংয়েক পীনৱগা এন এস সী এন-আই এম য়াওনা নাগা লালহৌলুপ পুম্মমক খুংলায় থাদোকহমৰা থৌৱাং লৌখংলগনি হায়না য়ুনিয়ন হোম মিনিষ্ট্ৰিগী সোণ্‌ অমনা এজেলিদা ফোঙদোকখি। অৱোইৰা ৱাৱোইশিন অমা পুৱক্ৰৱগী পান্দমদা য়ুনিয়ন গৱৰ্ণমেণ্টনা মমঙ থানা এন এস সী এন-আই এমগী লুচিংবশিংগা ৱাৱী শানখি। দিল্লিগী ক্লেৱিদজ হোটেলদা পাঙথোকখিৰা মীফম অমদা নাগালেন্দগী চীফ মিনিষ্টৱ নৈক্ষিু ৱিওসু শৰুক য়াখিবনি। মীফম অদুদা মিনিষ্ট্ৰি ওফ হোম এফোৰ্‌সকী জেইট সেক্ট্ৰেটিৱি (নোৰ্‌থ ষ্টেট) সত্যান্দ্ৰ গাৰ্গ অমসুং পিছ টোককী ইণ্টৱলেকুৱাটৱসু ওইৱিৰা নাগালেন্দগী গৱৰ্ণৱ আৰ এন ৱবিনা গৱৰ্ণমেণ্টকী মীত্ং ওইনা শৰুক য়াখি। পাউমী অমত্তা চঙহন্দনা পাঙথোকখিৰা মীফম অদুদা এন এস সী এন-আই এমগী মায়কৈদা লুপ অসিগী লুচিৰা থুইঙালেং মুইভা, লুপ অসিগী আৰ্মি চীফ এছ্চেনি শিমৱে, হান্নগী মিলিটাৰি চীফ ফুংথিং শিমৱাং অমসুং কুমজা ২০১৫দা ফ্ৰেমৱৰ্ক এগ্ৰীমেণ্ট খুংয়েক পীনবদা শৰুক য়াখিৰা মীওই পুম্মমক য়াওথি হায়ৱি। নাগাগী অৱোইৰা ৱাৱোইশিন অমা পুৱক্ৰদৌৱে হায়বসিদি য়ান্না ময়েক শেংনা খঙলৰা ৱাফমনি। মমঙ থাদা নাগালেন্দগী ৰোখাদা পাঙথোকখিৰা তেখু ইমোং মিনি হোনবিলদা ৰা ঙাঙখিৱদা নাগা পিছ টোককী ইণ্টৱলেকুৱাটৱসু ওইৱিৰা নাগালেন্দগী গৱৰ্ণৱ আৰ এন ৱবিনা হায়থি তুং কৌইনা ভৎনগদৰা ৱাৱোইশিন পুৱক্তুনা নাগাগী অনৌৰা পুৱাৱী অমা শেফগনি। হৌখিৰা পুম্মমক কাউথোক্লদুনা তোঙান-তোঙানৰা নাগা কাঙলুপশিং অমত্তা ওইনা পুল্লগা অৱোইৰা ৱাৱোইশিন অমা শোয়দনা পুৱক্ৰগনি। তৌবকীবুদি জেলিয়াংৱোং য়ুনাইটেদ ফ্ৰন্ট (জেদ য়ু এফ) সু নাগা নেসনল পোলিটিকেল গ্ৰুপসকা খুংশম্মদুনা অৱোইৰা ৱাৱোইশিন পুৱক্ৰৰা হোংনবদা য়াওশিনত্ৰবনি। হীৱম অসিগী মতাদ্দা থাদোৱকখিৰা চেৱোল অমদা জেদ য়ু এফনা হায়থি, মণিপুৱ, অসাম অমদি নাগালেন্দদা খুন্দাৱিৰা জেলিয়াংৱোং মীয়ামগী লাইবক লেপুবগী পান্দমদা এন এন পি জিগা খুংশম্মখিবনি। জেদ য়ু এফনা এন এস সী এন- (য়ুনিফিকেসন) গা খুংশম্মদুনা এন এন পি জিগী শৰুক অমা ওইনা নাগাগী অৱোইৰা ৱাৱোইশিন পুৱকপদা মৱু ওভৰা যৌদাং লৌৱগনি। হৌৱক্লিৰা জেলিয়াংৱোং নহাৱোলশিংগী খল্লগা ফাইনেল এগ্ৰীমেণ্টতা খুংয়েক পীনৱৰা মতুংদা খুংলায় থাদোক্লৰা ফিৰেপ লৌৱে হায়নসু জেদ য়ু এফনা ফোঙদোকখি। মণিপুৱ, নাগালেন্দ, অসাম অমসুং অক্ৰনাচল প্ৰদেশতা খুন্দাৱিৰা নাগাশিংগী তোঙান-তোঙানৰা খুংলায় পায়ৰা লালহৌলুপ কয়ামক্ৰম লৈৱি। এন এস সী এন-আই এমবু মণিপুৱগী চাংখল নাগা, এন এস সী এন-য়ুৱ সুমি নাগা অমসুং এন এন সীবু অক্ৰমি নাগাশিনা লুচিংবনি হায়না লৌনৱি। কুমজা ১৯৪০গী পৱিৎদা এ জেদ ফিজোনা লুচিংদুনা নাগাশিংগী খুংলায় পায়ৰা ঈহৌ হৌৱকত্ৰবসু কুমজা ১৯৬০গী মতুং তাৱকপদা তোঙান-তোঙানৰা নাগা লালহৌলুপ মশেল য়েংথিবনগী কীভম লাকখি। হৌজিভি নাগাশিংগী অৱোইৰা ৱাৱোইশিন অমা পুৱকপগী তানফম যৌৱক্লে।

এদিটৱদা থাৱকপা চিটি

বাইচুং ভুটিয়াসু সী এ বিগী মায়েক্তা

থৌনা ফনা চোংথোৱক্লে

ইকায়খুম্মজৰিৰা এদিটৱ,

ইন্দিয়াগী মতম অমগী মমিৎ চংলৰা অফাওৰা ফুটবোল শামৰোয় অমা ওইৱম্বা হৌজিক্কা মশান্না অসিদগী পোথাপ্ৰৰা সিক্কিম মচা বাইচুং ভুটিয়ানা মমা লৈবাক সিক্কিমগীদমক সী এ বিগী মায়েক্তা য়ানীংদবগী ৱাফম কয়া ফোঙদোকখিৰা লৈত্ৰে। য়ান্না পিকচৰা ষ্টেট অমদগী হৌৱক্ৰবসু মশান্না অসিদা ইন্দিয়াগী মীংচং পুৱক্ৰৰা হোংনবদা অটৌৰা থৌদাং কয়া লৌখিৰনা ইন্দিয়া লৈঙাক্কা মহাকপু য়ান্না ৱাংনা ইকায়খুম্বি অমসুং মহাক্কী মদিগী ঙাঙথোক-শক্তোৱ্ককপা ৰা খুদিংমকসু য়ান্না লুম্মা লৌবি। ৱাখল বুদ্ধি ইবনা, তুংগী অশানৰা মীংয়েং উৰা গুন্তা অমসুং মতিং লৈৰা শামৰোয় অমা ওইবনা, মহাক্কী পোৱ্ৰফম ষ্টেটতা সী এ বিগী মমি খজিক্তং ফাওৰা তাহ্মীংদবগী ৱাফম ফোঙদোক্লিবনি। অসুন্না অফাওৰা ইন্দিয়াগী শামৰোয় অমনা নুংদগী ফোঙদোক্ৰকখিৰা ৱাইশিং অদু মমল য়ামই খনবীদুনা ইন্দিয়া লৈঙাক্কা ইকায়খুম্মফম থোকই।

অমৰোমদসু, ইৱমদম মণিপুৱসু গেমস এন্‌ স্পোৰ্টসকী লমদা মালেমদা মশক তাকপা ওমদুনা ইন্দিয়াগী ঝাইবগী চাউৰা পৱাৱ হাওসনি হায়দুনা ইন্দিয়াগী মচিন কৰৰা অফাওৰা লৈঙাক্ৰোশিংনা হেক হেক তোয়না ত্ৰোয়না শীংথাংবিৱিৱনি। তশংনমকসু শাৰ-খোংনবদা হেন্না ফগৎহমবগী মতিক চাবা খুদোংচাবশিং লৈএবফাওবদা, মণিপুৱগী শামৰোয়শিংনা নেসনল অমসুং ইণ্টৱনেসনলগী থাক্তা অৱাং মীংচং কয়া পুৱক্তুনা ইন্দিয়াগী মমায় মমিৎ খুহ্মিৱনি। মথোয়শিংগী মৱিং-মথা পন্ত্ৰবসু, মতিক চাবা অৱাংৰা থাক্কী মনা-মথুম ফংথিৰা কয়া অমা য়াওবদা নত্তনা ইন্দিয়ন পাৰ্লি়ামেণ্টকী এম পি ওইৰা ফাওৰা য়াওৱবনি। অসিদসু নত্তনা, আৰ্ট অমসুং কলচৱগী লমদসু ইন্দিয়া লৈঙাক্কা শক মুন্না খঙবীদুনা ইকায়খুম্ববীৰা শক্ৰাইৱৰা মীশক কয়া অমসু লৈৱিবনি। মথোয়না ঙাঙলকপা-শক্ককপা ৱাফমশিং ইন্দিয়া লৈঙাক্কী মফমদা তৱাই-তৱাইৰা হায়বদু ওইৰোইদৌৱিবনি।

মৱম অসিনা অসিগুন্তা মণিপুৱগী অমসুং ইন্দিয়াগী ওইৰা চাওথোকচনীংঙাই ওইৱিৰা শক্ৰাইৱৰা মীশকশিং অসিনা সী এ বিগী মতাদ্দা মথোয় মথোয়গী ওইৰা মমল য়ান্নৰা নুংগী ৱাখল্লোনশিং অদু ফোঙদোকচহ্মীংই।

অদোমগী- ডো. এন জি মৰ্জি

সেগা ৱোদ, ইফ্মাল ৱেট

পাউচে অসিদা ফোঙজৰিৰা ৱাৱেংশিং অসিগী ৱাখল, মীংয়েং অইৰা মশা মশাগীনি। পাউচে অসিগী ৱাখল্লোন অমসু মীংয়েংগা থোইদোক্কা মৰী লৈনদে।

‘এসিৰু মেছিয়া শাৰা ৱোবোট লা? মাগী মখাদা থবক তৌই হায়দুনবু শা-মণদৌনা শীজিন্নৰা য়াৰবা?’

অসিনচিংৰা ৱাইশিংসি তত্তনা তাবীৱম্মগনি। ইশানসু ইশাদা হায়জৱমগনি, অতোপ্পনসু অদোমগী মফমদা ফোঙদোৱকপা থেংনবীৱম্মগনি। অমুক্তা খম্ববীযু - ৱাকৎশিংসিগী মৱুমদা লোংলিৰা পুৰ্ৱিংগী ইছল। মদু নীংথিনা খঙলম্মৰা ৱাকৎশিংসি চিনবান ৱাংমা লাল্লল্লোই, ইশাবু ইশানা শেমদোকচৱমগনি, অতোপ্পগা লৈনৰা মৰী চেৎশিল্পমগনি, হেন্না মপুং ফাৰা মী অমা ওইৱমগনি। কনাগুন্তা অমদা খঙহৌদনা হেজ্জা হংবীযু - ‘হৌজিক হৌজিকমক অদোমগী পুৰ্ৱিংদুদা কৱি ইছল ফাওবীৰগে?’ ময়েক শেংনা খুম্মকপা ওমগদবদি খৱতনি।

এগী পুৰ্ৱিং ইছলবু লাকশিন্দুনা থম্বা ওম্মৰা, গুন অনীখক চঙই - ‘মীকূপ খুদিং থেংনৱিৰা তোঙান তোঙানৰা পুৰ্ৱিংগী ইছলদু শকখঙৰা গুন্তা’ অমদি ‘ফাওৱক্লিৰা ইছল অদুনা এগী পুৰ্ৱিংবু হুমদুনা পুৰা ওমহন্দৰা’।

কৱম্মা শেৱাইহৌদৰা মীকূপ অমদা এগী পুৰ্ৱিংদা কৱি ইছল ফাওৱক্ৰদগে? কনানসু হায়ৰা ওমদে। খঙইহৌদনা ফাওৱকপা অকনৰা ইছল অমনা এবু মাঙহনবসু য়াই, পুসিবু শেশ্বীৰা মীকূপ অমা ওইখিবসু য়াই। ইছল অসিদগী নাহ্ৰোকপা কনাসু ওম্মোই। থেংন